REDACŢIUNEA,
Administraţiunea şi Tipografia
Braşov, piaţa mare *nr. 30.*
Scrisori nefrancate nu se primesc.— Manuscripte nu se retrimit.

INSERATE
se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele
BIROURI de ANUNŢURĬ:
în Viena la N. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek. A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik. În Budepesta: la A. V. Goldberger. Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREŢUL INSERŢIUNILOR: o seria garmond pe o colónă 10 banĭ pentru o publicare. — Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seria 20 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXV.

„GAZETA“ iese în fiăcare ḑi.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe şése lunĭ 12 cor., pe trei lunĭ 6 cor.
N-rii de *Duminecă* 2 *fl.* pe an.

Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 franci, pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de *Dumінecă* 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la d-nii colectori.

Abonamentul pentru Braşov
Administraţiunea, Piaţa mare, Têrgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe şése lunĭ 10 cor., pe trei lunĭ 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 lunĭ 12 c., pe trei lunĭ 6 coróne. — Un esemplar 10 banĭ. — Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 8. Braşov, Vinerĭ 11 (24) Ianuarie. 1902.

Chamberlain vorbesce de pace.

In timpul din urmă ministrul engles al coloniilor Chamberlain a atras asupră-şĭ deosebita atenţiune a cercurilor politice de pretutindenĭ prin vorbirile sale ţinute în parlament şi afară de parlament.

Numele acestui ministru e strîns legat de rĕsboiul cel crâncen în contra Burilor, care durézǎ deja de aprópe doi anĭ şi jumĕtate. Chamberlain a fost acela, care a uneltit maĭ mult în favorul acestui rĕsboŭ, ţintind de-adreptul la nimicirea independenţei republicelor sud-africane. El este urzitorul politicei moderne imperialiste a Angliei şi el a dat impulsul la tóte acele fapte ale guvernului şi ale armatei englese, prin carĭ s'a înăsprit şi s'a înveninat aşa de mult acest rĕsboiŭ.

După cum Chamberlain însuşĭ a mărturisit, atitudinea Englesilor în rĕsboiul cu Burii a adus cu sine, ca ei sĕ fie desaprobaţĭ, ba urîţĭ chiar aprópe în tóte ţĕrile strĕine, aşa că Anglia ajunse a fi isolată de lumea cealaltă. Cu tóte acestea ministrul coloniilor deveni tot mai agresiv şi se lăuda chiar cu „splendida isolaţiune“ a Marei Britanii.

Ne este încă próspĕt în memoriă discursul, prin care Chamberlain a provocat cunoscutul conflict de vorbe cu cancelarul Bülow, ne este cunoscută şi replica pasionată a ministrului engles.

Cu atât mai bătătóre la ochĭ şi mai sensaţională apare vorbirea, ce a ţinut'o Chamberlain Lunĭ în camera comunelor şi în care de-odată el se vede îndemnat a suleva cestiunea încheierii păcii cu Burii.

Este sciut cum ministrul coloniilor tocmai prin temperamentul sĕu agresiv şi prin direcţiunea imperialistă a politicei sale, care pretinde „necondiţionată supunere“ în faţa intereselor celor marĭ de putere ale imperiului britanic, a devenit aḑi bărbatul de stat cel mai popular la Englesĭ. Cuvintele, ce le-a pronunţat Chamberlain relativ la „condiţiunile de pace“ au dér greutatea lor deosebită.

E lucru firesc totodată, că discursul ultim al lui Chamberlain se interpretéză în favorul păcii şi dă nascere speranţelor într'un apropiat sfîrşit al rĕsboiului.

Ḑiarele din Londra, cu singura escepţiune a celor burofile, aplaudéză discursul lui Chamberlain şi-şĭ esprimă mai ales bucuria, că ministrul coloniilor s'a apropiat de politica sud-africană a lui Rosebery şeful liberalilor imperialiştĭ.

Ar fi greşit a-se crede, că Chamberlain a devenit deodată mai concesiv. Nu, el stă încă tot pe basa, că rĕsboiul în Africa-de-sud se póte termina numai prin supunerea necondiţionată a comandelor Burilor, dér află de lipsă a accentua, că are intenţiunea, ca Burilor, după ce vor fi predat armele lor sĕ le dea „cele mai depline drepturĭ politice“ şi din capul locului sĕ se stabilescă „egalitatea pentru toţĭ albii“.

Naţiunea învinsă adauge el, trebue sĕ-şĭ recunóscă desastrul, ceea-ce o póte face fără umilire, căcĭ s'a luptat vitejesce în contra unei armate covîrşitóre la numĕr. In fine asigură, că guvernul nu e condus de sentimentul de rĕsbunare, şi e gata a primi oferte de pace, dér nu voiesce a face nicĭ un pas, care s'ar tălmăci ca slăbiciune, nu voiesce mai ales sĕ retragă proclamaţiunea sa dela 7 August 1901, care vorbesce de esilarea conducĕtorilor burĭ renitenţĭ.

Incât pentru amnestiă Chamberlain se declară în favórea „celei mai largĭ amnestii“ după încheierea păcii.

Chamberlain mai crede, că nu se va puté încheia pace nicĭ cu Krüger, nicĭ cu Stein şi Schalk Burger fiind-că nu mai au destulă autoritate, ba nicĭ Botha, Dewett şi ceilalţĭ comandanţĭ militarĭ n'au calitatea cerută. Cu cine vor încheia dér Englesii pacea, chiar de ar fi gata Burii a-o oferi în condiţiunile atinse?

Consiliu militar. Alaltăerĭ s'a ţinut la palatul din Viena al patrulea consiliu militar, la care, afară de Majestatea Sa, au participat: archiducele *Francisc Ferdinand*, ministrul comun de rĕsboiŭ *Krieghammer*, şeful de stat major br. *Beck*, inspectorul de trupe prinţul *Windischgrätz* şi generalii *Rheinländer* şi *Waldstätten*.

Congrua — „ajutor pentru daco-românism“. Guvernamentalul *„Budapesti Hirlap“* se ocupă în primul sĕu dela 22 Ianuarie cu „reforma esamenelor de drept.“ Autorul combate cu patimă ideia de a-se da *confesiunilor* dreptul de-a avé şcóle superióre confesionale. De ce adecă? „B. Hirlap“ ḑice: „Avem deja o lege mai nouă, care *servesce interesele naţionalităţilor (!)*, legea congruei, pe urma căreia *daco-românismul şi-a luat un frumos avênt cu ajutor de stat*“. — Ne-om pomeni mâne poimâne, că cutare comitat „băştinaş maghiar“ va cere printr'o adresă la dietă desfiinţarea legei congruei, cum au cerut Sêcuii din Sepsi-Sân-Georgiu desfiinţarea legei despre „egala îndreptăţire a naţionalităţilor“...

Anglia şi Vaticanul. Apropiându-se timpul încoronării regelui Eduard, mulţĭ se întrebă, decă Vaticanul va fi representat la acest act, cum a fost representat la încoronarea lui Wilhelm II şi Nicolae II? Corespondentul ḑiarului „Figaro“, rĕspunde la acéstă întrebare, spunênd, că acei doi împĕraţĭ au notificat Vaticanului suirea lor pe tron, dér Eduard a neglijat acest lucru aşa, că papa, diplomaticesce vorbind, ignoréză urcarea pe tron a lui Eduard VII.

Cestiunea orientală în camera francesă.

În şedinţa de alaltăerĭ, camera francesă s'a ocupat cu *cestiunea orientală*, discuţie provocată de interpelarea deputatului *Rouanet* asupra situaţiei din Armenia.

Rouanet desvoltându-şĭ interpelarea sa asupra măcelurilor din Armenia a ḑis, că prădăciunile şi incendiul sunt organisate în chip permanent. Oratorul a întrebat, decă nu este de datoria morală a Franciei sĕ ocrotéscă pe Armenĭ.

Ministrul de esterne, căruia era adresată interpelarea, luand cuvêntul, rĕspunde, că cu ocasiunea conflictului francoturc, Republica a voit sĕ ocrotéscă, în Orient, nu numai interesele sale naţionale, dér şi cele morale!

Delcassé a amintit sarcina, ce şi-a asumat Europa la Congresul din Berlin faţă de Armenĭ şi a ḑis, că o intervenţie în favórea acestora nu se póte face fără o înţelegere prealabilă a puterilor. Totuşĭ Francia a esercitat de mai multe-orĭ acţiunea ei la Constantinopol în favórea Armenilor.

Dér nu e vorba de a-se smulge Sultanului privilegiul pentru cutare séu cutare neam, ci de-a *obţine pentru tóte naţionalităţile din imperiul otoman garanţii de dreptate şi de siguranţă*. Decă s'ar puté ajunge la acest resultat, s'ar face o operă de politică bună şi de umanitate. Nimenĭ nu póte tăgădui, că acesta a fost scopul urmărit de Francia.

*

Delcassé vorbind apoi despre raporturile cu Italia şi Rusia ḑise:

Convenţia comercială franceso-italiană şi convenţia africană au schimbat esenţa raporturilor dintre Francia şi Italia. Relaţiile sunt aḑi din cele mai amicale şi lor avem sĕ le mulţumim spendida manifestaţie dela Toulon.

Ce privesce alianţa cu Rusia, ea nu ameninţă pe nimenĭ, dér *e în stare a nimici orĭ-ce ameninţare*. Guvernul are sĕ mulţuméscă resultatele acestea înţelepciunei parlamentului.

Unde dai şi unde crépă....

„Magyarorszag“ e cătrănit rĕu pe ministrul de honveḑi br. *Fejervary*, care în rĕspunsul, ce l'a dat lui Pichler s'ar fi pronunţat cam ciudat despre dreptul public unguresc, l'ar fi luat chipu în zeflemea. „Magyarorszag“, recte Nicolae Bartha,

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Frederic-cel-mare şi curtea lui.

(Continuare.)

Regina era bunătatea încarnată. Ea avea un bĕtrân şambelan cu numele baron de Müller, care era cartofor incorigibil şi cerea împrumut dela tótă lumea. După ce îşi pierduse în cărţĭ tótă averea moştenită, nu mai avea nicĭ măcar atâţĭ banĭ, ca sĕ se îmbrace cuviincios. Representantul Olandei observând, că rufăria baronului este într'o stare próstă, îi dădu banĭ sĕ-şĭ procure cămeşĭ, baronul însĕ pierdŭ şi suma acésta. Aşa că representantul olandez a trebuit sĕ-i facă cadou *in natura* nisce cămeşĭ. Regina le scia tóte acestea, dér ḑicea:

„Este un vechiŭ servitor. Cine ar mai avé milă de el, decă l'aşĭ abandona şi eu?“ — Ea cerù un act dela tribunal, conform căruia tóte venitele lui trebuiau vĕrsate în mânile reginei, care apoi îi achita chiria, slugile, croitorul etc. Şi ea scia sĕ împărţéscă lucrurile aşa de bine, că în tot-déuna mai rĕmânea ceva şi ca banĭ de buzunar pentru bietul domn bĕtrân.

O altă trăsătură nobilă a reginei a fost primirea estra-ordinar de amicabilă, ce s'a făcut la intervenţia ei celor trei sute de oficerĭ francesĭ, pe carĭ i-a făcut prisonierĭ principele Enric la Rossbach şi i-a trimis la Berlin. Regina îi poftea pe oficerĭ la recepţiunile sale şi îi trata, ca şi cum ar fi aliaţĭ şi nu duşmanĭ. Adevĕrat, că pentru acésta n'a secerat mulţumire. D-nii oficerĭ s'au purtat aşa de necuviincios, încât spărgeau alune în dosul scaunului reginei şi aruncau cojile pe parchet. Când însĕ obrăznicia lor ajunse aşa departe, încât afişaseră la colţurile stradelor nisce liste cu numele damelor de curte alăturea cu suma pentru care îşĭ vinde fie-care favorurile, guvernul a transportat prisonierii în fortăréţa de Magdeburg.

Sus amintitul principe Enric era fratele regelui. Acesta luase dintâiŭ hotărîrea a nu se însura nicĭ-odată, căcĭ „nu voia sĕ se expună pericolului de a lăsa după sine o glótă de prinţĭ cerşitorĭ şi de prisos“. Frederic însĕ i-a venit şi acestuia de hac. Ca şi ceilalţĭ prinţĭ neînsuraţĭ, aşa şi fratele regelui era obligat a locui în Potsdam şi deóre-ce acest lucru nu se puté suporta pentru durată, ér regele nu prea acorda concediurĭ, Enric făcea incognito din când în când câte o săritură pâna la Berlin. De câte orĭ însĕ regele prin spionii sĕi afla de acésta, punea pe fratele sĕu la arest. Acest tratament îl plictisi în cele din urmă şi astfel îşĭ rescumpĕră libertatea, căsĕtorindu-se cu o prinţesă de Hessen-Darmstadt. Căsătoria însĕ nu era fericită. Nicĭ cu fratele sĕu, regele, nu stătea prinţul în bune relaţiunĭ.

Frederic trăia de altfel şi cu fratele sĕu Wilhelm în certă, cu tóte că acesta era considerat ca moştenitor. Prima causă a neînţelegerilor a fost o espediţie nereuşită a prinţului în rĕsboiul de şépte anĭ. Când acesta se întórse acasă cu generalii sĕi din acésta espediţie, regele le trimise vorba, că ar trebui sĕ le taie capul la toţĭ. Er când cei doi fraţĭ s'au întâlnit érăşĭ mai târḑiu, prăpastia între dênşii deveni şi mai mare. Acéstă fù pe timpul, când se credea, că Frederic, care nu putea opune decât 300,000 de ómenĭ armatei de 500,000 de ómenĭ a Austriacilor, Francesilor, Ruşilor, Suedezilor, nu va puté scăpa, decât prin o minune. Atuncĭ cedă prinţul Wilhelm stăruinţelor familiei şi conjură pe rege a încheia o pace onorabilă cu Franţa şi Svedia. Frederic a rĕspuns la lungile raţionărĭ ale fratelui sĕu cu o singură frasă: „Tu vei pleca mâne la Berlin“ — ḑise regele—.„Fă copii. Pentru altceva nu eştĭ bun“. In urma mâhnirei ce o simţi la cuvintele fratelui sĕu, prinţul n'a mai trăit mult. El murì peste un an cu inima înfrântă.

Nicĭ cu fiiul mai mare al fratelui sĕu, prinţul Frederic Wilhelm, care ajunse acum moştenitor de tron, regele nu trata prea delicat.

Intr'o luptă, la care şi acesta luă

publică din incidentul acesta un straşnic articol în contra lui Fejervary, descriindu-l ca pe un om, care n'are sentiment pentru postulatele naţionale, n'are educaţie maghiară, nu pricepe aspiraţiile Maghiarilor şi nu cunósce tradiţiile lor.

Calea valea. Dér d-l Bartha vrênd sĕ dea în Fejervary, întórce capĕtul celalalt al ciomagului şi contra *naţionalităţilor*. După-ce spune, că „Ungaria nu este un conglomerat de naţionalităţĭ, ci stat unitar, naţiune politică maghiară unitară“, o lege acésta, care-şĭ are „logica ei firéscă“ şi din care „isvoresce limba de stat maghiară, adecă starea, că tóte organele statului sĕ vorbéscă unguresce, sĕ scrie şi se simtă unguresce“. — Bartha scrie:

„Faţă cu porunca acésta a legii, ministrul dice, că *între noi (Maghiarii) locuesc şi naţionalităţi*... Permis îi este ministrului maghiar a face *sĕ créscă astfel cornele agitaţiunei naţionaliste?* Raţionamentul d-lui ministru duce la conclusiunea, că *décă armata póte fi maghiară*, atuncĭ ea póte fi şi *valahă, slovăcéscă şi sĕrbéscă*. De aicĭ reiese, că el n'are nicĭ ideie despre dreptul nostru public şi despre transformările nóstre istorice... De aicĭ însĕ se nasc inconveniente ca şi acela, *că însuşĭ ministru îmbărbătéză pe visătorii naţionalişti în continuarea activităţii lor distrugĕtóre de stat*“...

Am fi ajuns aşa-dér sĕ se vaete pressa maghiară, că chiar un ministru unguresc dă vênt „agitaţiunei naţionaliste“ şi îmbărbătéză naţionalităţile în „lucrarea lor de subminare“.

No ke tare-i minunate!

Luptele Istrienilor.

De câţĭ-va anĭ mai ales s'a încins o luptă destul de intensă în Istria între Croaţĭ şi o ramură a lor Slovenii cu Italienii, toţĭ populaţie veche a acestei peninsule. Lupta e întemeiată pe pretenţii istorice ale amândoror acestor popóre de originĭ deosebite: cei dintâiŭ Slavĭ, ceilalţĭ latinĭ. Croato-slovenii pretind, că ei sunt cei mai vechĭ aşedaţĭ în Istria, ér Italienii, că ei sunt mai vechĭ. De aceea croato-slovenii, mai ales, că ei au şi pretenţia de actualitate, că şi adĭ numĕrul lor e mai mare acolo decât al Italienilor, luptă ca Istria sĕ aibă aspectul slav şi ca ei Slavii, sĕ aibă întâetate în relaţiile politice faţă de Austria, din care face parte Istria. Până acum, deja din vremurĭ vechĭ, Italienii conduc politica Istriei, atât prin forţa trecutului şi presentului lor intelectual, cât şi prin aceea a bunei stărĭ economice a lor. Limba oficială a Istriei e cea italiană.

Croato-slovenii au început sĕ se misce spre a-se ţine şi de ei socotélă în afacerile interne ale Istriei. Spre acest scop, pe lângă vechia societate a lor „Edinost“ (Unirea) cu reşedinţa în Triest, dilele acestea au mai întemeiat o altă societate cu numele „Societatea politică pentru Slovenĭ şi Croaţĭ în Istria“.

Mişcarea lor pentru câştigarea întâetăţei în Istria s'a început cu putere a se conduce şi în dieta Istriei prin deputaţii, ce au acolo. Aşa, într'una din şedinţele dietei din luna trecută, unul din deputaţii croaţĭ Spincicĭ a interpelat pe representantul guvernului austriac în sensul, că e nedrept ca limba oficială a dietei sĕ fie cea italiană, fiind-că, dice deputatul croat, majoritatea populaţiei din Istria e slavă, ér nu italiană. Representantul guvernului însĕ, ne spune diarul croat din Agram „Hrvatska“, i-a rĕspuns, că décă se discută în dietă în limba italiană, şi décă limba oficială a ei faţă de Austria e cea italiană, acésta nu e cu intenţia d'a se lovi în Croaţĭ şi Slovenĭ, ci numai fiind-că aşa e un vechiŭ obiceiŭ sĕ fie, precum şi pentru-că limba italiană e cunoscută de toţĭ deputaţii şi culţii Croaţĭ şi Slovenĭ, pe când Italienii nu sciu toţĭ limba lor slavă. Totuşĭ deputatul croat, în unire cu cei-lalţĭ slavĭ din dietă, în numĕr de 36, au adresat un protest cătră ministeriul de interne dela Viena. In protest cer ca, atât pe temeiul art. 19 din constituţie, cât şi pe temeiul faptului, că Slavii sunt în majoritate în Istria, sĕ se întroducă limba croată ca limbă oficială a dietei istriene.

Luptele acestea dintre Croato-slovenii d'acolo şi Italienĭ sunt interesante şi pentru Românĭ, dice „Cr.“ fiind-că Italienii, spre a-şĭ mări puterea, caută sĕ deştepte consciinţa naţională şi latină a Românilor, carĭ aprópe croatisaţĭ, locuesc din vremĭ fórte vechĭ, în mai multe sate din Istria. Nu s'a uitat póte, că mai acum doi anĭ un deputat italian din dieta Istriei a propus ca pentru Românii din acea peninsulă sĕ se facă şcolĭ românescĭ, ca ei sĕ mérgă şi sĕ înveţe limba lor în aşa şcolĭ, ér nu în cele croate ca până acum. De alt-fel, de sigur, că acéstă mişcare a Italienilor din Istria în folosul Românilor d'acolo e şi resultatul manifestărilor de simpatie, pe carĭ ai noştri, în frunte cu entusiastul V. A. Urechiă, li-au arătat mai ales în anii din urmă pentru Italia şi Italienĭ.

SCIRILE DILEI.

10 (23) Ianuarie.

Victimele dela Idiecitul-de jos sunt următórele: 1) Kondert Mihail mort în aceeaşĭ di, séra la órele 10, 2) Weber Ioan în agonie, 3) *Coşan Ilie* în agonie, 4) Leprich Ioan, în agonie, 5) Réner Ioan, în agonie, 6) Kondert Caterina, în agonie, 7) Rener Ioan junior, grav rănit, 8) Leprich Toma, grav rănit, 9) Sattler Toma, grav rănit, 10) Teper Mihai, grav rănit, 11) Leprich Toma jun. uşor rănit. 12) Waltar Ioan uşor rănit, 13) Karsti Caterina uşor rănită. Gendarmii, carĭ au împuşcat, au fost sub comanda sergentului Tóth şi erau de tot patru la numĕr, anume afară de Toth: Csukás, Bokor şi Csutak. Cu totul, se dice, că ar fi împuşcat 12 glónţe. Primele ajutóre medicale le-a dat Dr. Alecsandru *Ceuşanu* din Reghin. La faţa locului a eşit o anchetă din Têrgul-Mureşului. — Vĕrsarea de sânge a format şi în dietă alaltăerĭ obiectul unei interpelaţii. Deputatul Dr. Sebess Dénes a intepelat pe ministrul Darányi, care a rĕspuns promiţênd modificarea legei de comassaţie.— Judecătorul de instrucţie Köllö se dice, că a constatat, că primarul şi cu consiliul comunal ar fi rĕsvrătit poporul (?) şi a dat mandat de arestare pentru întreg consiliul comunal. — Din cei grav răniţĭ, a murit erĭ unul.

Fómetea din comitatul Timiş. Din Budapeşta se depeşéză următórele: În comunele Alaba-Forgács, Drăgoeştĭ şi Fikatar domnesce mare fómete. Nimic nu-caracteriséză mai bine miseria, decât faptul, că emigrările din aceste comune şi din împrejurimĭ au luat proporţii înspăimântătóre, cu tóte că este cunoscut, că dintre tóte popórele Românii sunt aceia, carĭ sunt mai puţin accesibilĭ pentru emigrărĭ. (Sĕ se noteze, că isvorul acestei telegrame este maghiar. — Red.) Până în momentul de faţă au emigrat din acele comune mai bine de 600 Românĭ. — Destul de trist!

Fondul de pensiune al profesorilor şi învĕţătorilor. În şedinţa de Sâmbătă ministrul de culte şi instrucţiune publică a presentat dietei raport despre starea fondului de pensiunĭ al profesorilor dela şcólele medii, academiile de drept şi dela preparandiile de învĕţătorĭ şi învĕţătóre, susţinute de confesiunĭ, municipii, comune, orĭ fundaţiunĭ, conform căruia la finea anului 1900 suma pensiunilor era 233.293 coróne, sub titlul de pensiunĭ vĕduvelor, de escontentărĭ finale şi ajutóre de înmormêntare s'au plătit 6088 cor. 48 banĭ, ér sub titlul ajutórelor pentru educarea orfanilor 5912 cor. Starea activă a fondului la finea anului 1900 a fost cor. 2,677.593 şi 20 banĭ (cu 352.450 cor. 47 b. mai mult, decât în anul anterior). In aceeaşĭ şedinţă a presentat raport şi despre starea fondului de pensiunĭ şi ajutóre al învĕţătorilor. Conform acestui raport în anul 1900 s'a licuidat ca pensiunĭ şi ajutóre (pentru 7950 persóne) suma de 2,616.126 cor. 11 banĭ, pe lângă care sumă fondul a mai plătit 1570 cor. ca ajutor de înmormêntare. În orfelinate au fost aşedaţĭ 381 copii, anume: în Dobriţin 85 băieţĭ, 72 fetiţe, în Kecskemét 85 băieţĭ, 76 fetiţe, în Cluşiŭ 52 fetiţe, în Hódmezövásárhely 11 băieţĭ. Starea activă a fondului la finea anului 1900 a fost: capital cor. 26,454.634 50 b., restanţe 2,443.339 cor. 69 banĭ, banĭ gata 18.426 cor. 43 banĭ, în avere imobilă 750.801 cor. 36 b., de tot 29,667.201 cor. 99 banĭ, din care sumă subtrăgênd pasivele de 816.520 cor. 14 b., rĕmâne avere curată 28,849.681 cor. 84 b. (faţă de anul 1899 un sporiu de 1,025.938 cor. 95 banĭ).

Demisiunea unui deputat. *Kristoffy* Jozsef, deputatul cercului Nagylak, şi-a depus mandatul în urma numirei lui de consilier în ministeriul de interne. La mandatul din Nagylak va candida viceşpanul Navay L.

„Preot maghiarofag“. Se scrie din Satumare, că preotul din Szamos-Dob, Gh. Ardeleanu, este citat din nou pe diua de 28 Ianuarie la judecătoria din acel oraş, acusat fiind că ar fi dis cătră popor, sĕ nu spurce biserica cu limba unguréscă! Contra împărţitorului de citaţiunĭ s'a pornit cercetare disciplinară pe motiv, că ar fi fost mituit de preot. Bre! Bre!

Moştenitorul de tron german şi studenţii din Bonn. Un diar german aduce o scire ciudată din viéţa moştenitorului de tron german, care urméză studiile universitare la universitatea din Bonn. La o serbare a societăţii studenţescĭ „Borusia“ prinţul a refusat sĕ împlinéscă un obiceiŭ studenţesc, şi la provocarea colegilor sĕi a rĕspuns, că nu se póte închina unui obiceiŭ atât de stupid. A doua di prinţul s'a anunţat ca bolnav şi la ordinul tătălui sĕu, a plecat din Bonn. Amintitul diar adaugă, că prinţul n'are de loc „sentimente şi cugetărĭ liberale“.

Bal mascat. Reuniunea femeilor romano-catolice va da Marţĭ, în 4 Februarie, un bal mascat în reduta orăşenéscă în favorul fondului pentru înfiinţarea unui orfelinat. Întrarea 3 coróne. Galeria 5 cor. Damele se vor presenta în domino séu costumate, domnii după plac, cu séu fără mască. Bilete se pot cumpĕra, arătând învitarea în prăvăliile Király, Schütz şi Simay.

Afacerea Stone. La ambasada americană din Constantinopole s'a primit o scrisóre a misionarei Stone, care asigură, că e în perfectă stare de sănĕtate. Se crede, ca tratările cu banditii vor da currênd un resultat statisfăcător.

Cununie. Maria Paulina *Pop* şi Dr. Aurel *Sava* anunţă celebrarea căsĕtoriei lor Dumineca, la 2 Faur st. n. 1902 la 4 óre p. m. în biserica gr.-cat. din Cianul-mare.

Stafidele dela Smirna sunt fórte căutate. S'au vêndut pe loc cu 50—60 parale ocaua de sultanine Thyra quintalul 52—25 lei turcescĭ. Un esport colosal se face pentru Amsterdam şi Anvers.

Bureţii se vor scumpi, pentru-că guvernul egiptén a intervenit, ca pe viitor sĕ se mai recolteze prin Scafondrierĭ, deóre-ce ei aprópe îi stîrpesc culegênd tot ce le ese înainte. Acéstă intervenţie se datoresce scufundătorilor fără aparate, care se reped în fundul Mării şi culeg numai pe cei marĭ.

---

parte în suita regelui, un glonţ de tun îi ucise calul şi cal şi călăreţ se prăvăliră într'un şanţ. Regele, credênd, că şi moştenitorul de tron a fost nimerit, dise: „Principele de Prusia a cădut, luaţĭ dela calul lui frâul şi şéua“, şi cu aceste cuvinte călărì mai departe.

Pe prinţul Enric, fiiul mai mic al fratelui sĕu, îl iubia regele mai mult. La 1766, când acesta murì de vĕrsat, Frederic îi făcù un panegiric şi puse pe Thiébault sĕ-l cetéscă la Academia de sciinţe. Inainte de acésta însĕ o ceti singur în faţa academicianului, pentru-ca acesta sĕ-i îndrepteze eventualele greşelĭ de limbă. La a doua séu a treia pagină însĕ se emoţionà aşa de tare, încât îl năpădiră lacrĕmile şi nu putù ceti mai departe. Regele avé aşa-dér şi inimă.

La amintita şedinţă a Academiei, a asistat şi una din surorile lui Frederic, regina Ulrike de Svedia, care veni după o absenţă de trei-decĭ de anĭ în visită la Berlin. Voltaire, care îi laudă mult deşteptăciunea şi frumuseţa, se pare că n'a stat nicĭ-odată aprópe de dênsa. La dineurile ce le dădea acésta, domnea un ton fórte liber şi este de remarcat, că predicatorul curţii, Formey, a fost acela, care a profitat mai din belşug de acéstă libertate. „Ce text ţi-ai ales pentru predica de mâne?“ îl întrebà regina într'o Sâmbătă. „Madame, acésta vi-o voiŭ spune mâne“, rĕspunse Formey. „De ce nu adĭ, dór nu-mĭ spui predica întrégă, décă îmĭ spui textul“ replică Majestatea Sa, la carĭ cuvinte pastorul spre uimirea tuturor rĕspunse: „Dér Maiestatea Vóstră mi-aţĭ deflora prin acésta predica“. Formey a simţit singur, că şi-a permis prea mult şi adăogà: „Voiŭ ţine o predică despre înviere, pe care am ţinut'o altă dată ţĕranilor din Buchholz“. De aicĭ resultà o a doua necuviinţă. Principele Enric, observà că o predică destinată pentru ţĕranĭ nu va fi potrivită la curte, la care obiecţiune Formey rĕspunse: „O, Alteţă regală, în faţa tronului lui Dumnedeu, toţĭ suntem numai bagajul lui Dumnedeu“. Principele Enric nu se duse la predică.

Incă şi mai necuviincios s'a purtat un Frances cu numele Masson la un dineu, pe care regele l'a dat în onórea surorii sale, Amalia, când acésta veni la Potsdam, sĕ fie instalată în abaţia Quedlinburg, care i-se conferise. „Madame — dise Masson, pentru a umplé o lacună produsă în conversaţie, adresându-se cătră noua abatisă, când Filip de Orleans a conferit fiicei sale abaţia de Chelles, dise cătră dênsa: Copila mea, tu vei face trei voturĭ, votul ascultării, — şi tu vei ordona; votul sĕrăciei — şi tu vei fi bogată; votul castităţii — şi o vei păzi, décă vei puté“. O mare consternare se produse în societate, deóre-ce era cunoscut, că virtuţile prinţesei nu erau tocmai din cele mai alese. Adevĕrat, că istoria amorului ei aparţinea trecutului, dér alusiunea făcută la castitatea prinţesei făcù impresiune atât de penibilă, în cât din acel moment Masson începù a fi ocolit de toţĭ şi nu mai fù poftit la rege.

(Va urma.)

«Balul roşu»

dat în folosul Reuniunei femeilor române din Braşov.

Numele spune totul, orĭ s'ar păré că spune totul. Décă esistă case şi salóne roşii şi décă diplomaţilor le place sĕ publice notele lor sub numirea de „carte roşie“, de ce sĕ nu pótă fi şi balurĭ roşii, unde tóte sĕ străluceáscă în acésta culóre a inimei, începênd dela lampiónele ce înfrumseţéză şi luminéză întrările până la draperiile, carĭ împodobesc sala de petrecere, şi dela bonetele damelor până la ordinea de dans, ce o ţin în mână.

Fiind vorba de dame şi de colórea roşie şi încă un roşu aprins, stacojiu, cine nu se va gândi şi la buzele roşii, atât de elocuente în limbagiul inimei. Aceste însĕ, până la pausă cel puţin, au fost ascunse vederei poftitóre a cavalerilor de tóte etăţile, în frac şi în tunică de gală, căcĭ balul, încât pentru frumuseţile nóstre, a fost mascat. Bonetele roşii complectau numai îmbrăcămintea de domino roşu a damelor, carĭ erau riguros mascate. A şi fost nece-

sară acésta precauțiune, fiind-că deși orașul nostru numĕră peste 30 mii locuitorĭ, totușĭ cercul societății, ce ia parte la astfel de petrecerĭ de elită, este încă prea restrîns, avênd în vedere mai ales și raporturile de naționalitate dela noi, încât nu era tocmai lucru mare a calcula cam din ce familie se compunea contingentul mascelor, și acésta cu atât mai vêrtos cu cât, cum a fost aséră, membrii demascațĭ ai familiilor trădau destul de bătător la ochĭ presența nevestelor, fetelor și a rudelor lor. Așadér era la loc mare atențiune, ca sĕ nu fie dela început zădărnicită orĭ ce petrecere de bal mascat. Și în privința acésta a fost bine alésă disposiția, ca tóte damele mascate sĕ fie îmbrăcate uniform, fiind-că astfel era mai greu de a fi recunoscute.

Pe la órele 9 mascele au întrat în sala de bal în sunetul marșului „Deștéptă-te Române". De-odată a fost totul animat și mare vioiciune domnea în sală. Erau peste șése-decĭ de dominourĭ, între carĭ cu tótă uniformitatea, se observa la mai multe óre-care varietate plăcută în aranjament.

In tot timpul dedicat intrigei mascelor, a cântat musica militară piese alese, între carĭ vre-o două prea frumóse fantasii românescĭ. Pe la 10 óre s'a jucat primul cuadril. Erau două colóne marĭ de dansatorĭ, carĭ ne oferiră spectacolul unui cuadril elegant și vesel.

Se vede însĕ, că dómnele și domnișórele mascate au obosit ceva prea curênd, póte și din causa căldurei celei marĭ, căcĭ s'a făcut o abatere dela program și curênd după 11 óre s'a dat semnalul pentru demascare. A urmat dansul, care după ce au fost depuse mascele cele negre și posomorîte, a dat strălucire mai viuă balului roșu prin surîsul grațios de pe buzele aprinse ale încântătórelor dominourĭ. Ferice de dansatoriĭ încă neblasați!

După tóte cele premerse cetitorul va trage însușĭ conclusiunea, că comitetului Reuniunei femeilor i-a succces acest bal, care a unit frumsețea cu utilitatea, causând mai puțină chieltuială visitatorilor, fără a pierde nimic din eleganța sa. Bine ar fi décă și venitul balului ar sta în proporție cu intențiunea, ce a predomnit la aranjarea lui. Între onorațiorii streinĭ am observat pe d-l fișpan contele *Lazar* Stefan cu dómna, d-nul general de brigadă *Tappeiner*, d-l col. cav. de *Rieger*, locot.-col. *Hroch*, viceșpanul Dr. *Jekel*, primarul orașului *Hiemesch*, președintele de tribunal d-l *Weér* G. cu dómna, și alții atât civilĭ, cât și militarĭ. Dintre Românĭ au fost representate aprópe tóte familiile fruntașe, printre carĭ am zărit și pe d-l Th. *Nica* cu soția din Bucurescĭ, precum și pe un domn sublocotenent din armata română.

Așa a decurs balul roșu, care, credem, a lăsat cea mai frumósă amintire tuturor celor ce l'au visitat.

x.

Craniul din Blașiŭ.

„Egyetértés" dela 22 Ianuarie scrie următórele:

„Afacerea craniului din Blașiŭ, care a preocupat dile întregĭ interesul presseĭ și al publicului, s'a resolvat în fine. Doi delegațĭ ai consistorului din Blașiŭ, profesorii Ambrosiu *Chețianu* și Oct. *Bonfiniu* au sosit adĭ diminéță în Budapesta, aducênd într'un mic geamantan de piele négră craniul, ce l'a dăruit chirurgul Reichenberger gimnasiului din Blașiŭ, ca „un cap al unui distins honved".

„Cei doi profesorĭ, dimpreună cu *Kéry* Gyula, au dus craniul deja înainte de amiadĭ din otelul-Panonia la institutul antropologic, unde Dr. Aurel *Török* a făcut cercetarea. Ca resultat al cercetăriĭ a stabilit, că craniul e de proveniență dintr'o *sală de autopsie*, și asĕmĕnat cu portretul daguerrotypic al lui Petöfi, e *mic*. In loc de fruntea lată în partea superióră ce se vede în fotografia lui Petöfi, craniul din cestiune are fruntea îngustă și jósă, cu ósele obrazului late. Urma dintelui canin crescut în afară, nu se află; craniul acesta este în tótă privința al unui *om cu dantură regulată*....

„Dr. *Török* a găsit de *prisos* sĕ mai continue cercetările și, cu mulțumită, a redat craniul faimos celor doi profesorĭ blășenĭ, carĭ l'au și dus îndată din institut. La cercetare au participat Dr. Török, asistentul sĕu și Kéry Gyula; interesanta cercetare, a durat cam două óre. Deși renumitul antropolog n'a declarat, că craniul póte séu nu póte fi al lui Petöfi, el a comunicat celor presențĭ resultatul cercetării și din acésta putem considera ca sigur stabilit, că craniul din Blașiŭ nu e al lui Petöfi și că declarațiile lui Reichenberger și alte spuse și audite în legătură cu ele, n'au nicĭ o basă seriósă...."

Cestiunea jidovéscă în Francia.

Paris, Ianuarie 1902.

II.

Diarul din Londra „Times" este representat aicĭ prin jidovul Oppert de Blovitz*), care este întrodus în tóte cercurile oficiale și vorba lui este băgată în sémă la miniștri și ambasadorĭ.

Jidovul budapestan Max Nordau, care actualmente șéde în Paris, este destul de cunoscut și în Austro-Ungaria ca representant al literaturei degenerescente și ca sionist, din foiletónele diarului „Neue Freie Presse".

Și am puté continua până de séră cu Friedländer dela „Berliner Tagblatt", cu Halperine Kaminsky, care traduce pe Tolstoi pentru mai multe diare și cu alțĭ perciunațĭ.

Despre agențiile telegrafice și despre biurourile de corespondențe nicĭ nu mai vorbim.

In Paris esistă două asociații de diariștĭ streinĭ, din care una este compusă esclusiv din jidovĭ, ér președintele acesteia este jidovul Neapolitan Caponi. Acéstă asociație pĕtrunde unde vré, reușesce în tóte și are în tóte părțile „passepartout"-urĭ și locurile cele mai bune. Societatea a doua nu este tocmai așa de jidovită, dér nicĭ nu este așa de desmierdată de cercurile oficiale.

Cele mai frumóse specimene ale jurnalismului jidovit din Paris sunt însĕ acei miserabilĭ, carĭ stau în serviciul poliției și spionéză opiniile politice ale compatrioților lor. Cum pregătesce acéstă pressă loviturĭ de bursă și cum falsifică opinia publică, acésta este destul de cunoscut.

A durat mult timp până ce Francia a devenit conscientă de acéstă invasiune a ființelor parasitare și Drumont a fost acela, care a ajutat țéra sĕ vină la conscienta redeșteptării.

La 1886, când a apărut în două tomurĭ cartea sa *„La France juive"*, în care a arătat cu date istorice cum jidovii, carĭ înainte de revoluțiune nu erau decât nisce parias desconsiderațĭ, nisce streinĭ tolerațĭ, fără proprietate și fără drepturĭ, au ajuns la hegemonia lor de astădĭ, jidanul Albert Wolff a scris în diarul „Figaro", că opera lui Drumont nu va afla de loc rĕsunet.

Ei bine, opera lui Drumont a apărut de atuncĭ în sute de edițiunĭ și a pĕtruns în tóte salónele, în tóte cercurile, unde mai via o scânteie a sentimentului național și creștinesc.

După acésta au urmat în serie neîntreruptă alte opere ale inimosului scriitor, ca: „Ultima luptă", „Sfîrșitul unei lumĭ", „Testamentul unui antisemit".

Ómenii citiau, se însuflețiau și începeau sĕ strige: *„A bas les Juifs!"*

Tóte acestea erau însĕ lucrurĭ isolate, până a venit tot Drumont cu întemeiarea diarului *„La Libre Parole"*, ér afacerea „Dreyfus" a deschis în fine chiar și ochii orbilor.

Drumont a găsit tovarășĭ și colaboratorĭ în Morès, care a murit mórtea de onóre pentru patrie, în Guérin, care fù aruncat în temniță și care și astădĭ trăiesce în exil și în zelosul primar din Alger, Max Régis.

Este curios însĕ, că Déroulède, înfăpăiatul patriot, n'a putut sĕ înțelégă nicĭ odată antisemitismul și nu-l înțelege nicĭ adĭ. Déroulède tot mai are convingerea, că dintr'un jidov, cu puțină răbdare, póte sĕ facă cine-va un bun Frances. El a mers chiar așa departe, încât a interdis membrilor Ligei patriotice de a-se uni în strigătul: *„A bas les Juifs"*. Zădarnice sforțărĭ! Liga patriotică, sub conducerea lui Galli și Barillier, adĭ e cu desăvîrșire antisemită și organul Ligei „Drapeau" în scurta sa esistență a fost sub conducerea lui Barrès și Bonnamour inspirată de principii intransigente antisemite,

In alte asociații a pĕtruns mai greu antisemitismul. Profesorii, savanții, funcționarii și burghezii nu scieau sĕ se însuflețéscă pentru ideile lui Drumont. Antisemiții li-se păreau acestora prea neastîmpĕrațĭ, și a durat mult timp până am putut audi la întrunirile societății *„Patrie française"* oratorĭ antisemițĭ, ca: Quesnay de Beaurepaire, Firmin Faure, Barilier etc. Adĭ și în acéstă societate resună din mii de pepturĭ strigătul: „A bas les Juifs". Inși-șĭ conducĕtorii au înclinat pe neobservate spre antisemitism și Lemaitre, Syveton, ba chiar și Cavaignac nu lipsesc nicĭ într'un discurs a releva pericolul jidovesc. Așa se preface încetul cu încetul tot naționalismul, ba tot conservativismul în antisemitism.

Căcĭ, vorba lui Firmin Faure, pronunțată într'un discurs mai recent al sĕu: „Antisemitismul este naționalismul integral". Déca naționalismul tinde a salva naționalitatea francesă, atuncĭ trebue sĕ combată înainte de tóte pericolul amenințător al jidovismului, și bun naționalist nu póte fi, decât acela, care este antisemit.

Parisul devine din di în di mai antisemit și provincia de asemenea. La alegerile viitóre numĕrul antisemiților în parlament se va înmulți cu siguranță și décă oposiția întrégă va lucra de acord, atuncĭ se va puté ajunge resultatul atât de mult dorit, de a scăpa Francia de cabinetul jidovesc.

D. Z.

*) Despre acest Blowitz scrie Drumont în citata sa operă următórele: „Intr'o di regina României întrebà pe Blowitz, care se dusese sĕ asiste la inaugurarea trenului fulger, de ce națiune e? „Mon Dieu, Majesté, répondit le Juif, je n'en sais rien, je suis né en Bohème. et je vis en France, où j'écris en anglais". (Singur nu sciu, Maiestate, rĕspunse jidovul, sunt născut în Boemia, trăesc în Francia, unde scriu în englezesce) — Drumont face aicĭ observația: „Ar fi putut adăoga: „servind interesele Prusiei".

V. „La France juive" ed. 115 II 218 Paris C. Marpon & E. Flammarion 1887. —Red. „Gaz. Trans."

Dare de sémă și mulțămită publică.

— Fine. —

2) *Suprasolvirĭ* au întrat dela: M. O. D. Paul Rotariu, director esecutiv al „Timișianei" și P. O. D. Dr. Traian Puticĭ, ppresbiterul Temișórii, *câte 7 cor.*: familia Cereguț din Liget. *5 cor.*; D-l V. Lepa și Rev. Domn T. Bugariu, preot castrens *câte 3 cor.*; S. Sa D-l Ioan Plavoșin, paroch Mehala, M. Demenescu, proprietar în Ciacova, C. Demenescu tot d'acolo. D-l căpitan Iovescu câte 2 cor.; D-nii Al. Ciugudén din Mehala, Ión Balta, paroch Beregsĕu, Al. Sandu, Al. Mihuța profesor loco și C. Proștean oficiant de bancă. *câte 1 cor.*

Din venitul curat al acestei petrecerĭ s'au împărțit îmbrăcăminte complecte ca și în fie-care an, în 23 Decemvrie v. a, c. la 3 óre p. m. în școla de băeți (la sĕrbătorile Nascerii D-lui din ĕst an), 20 elevĭ, carĭ frecventéză școlele nóstre confesionale din loc.

Esprimăm tuturor pt. contribuitorĭ la acest scop umanitar, adênc simțitele nóstre mulțămite.

Recunóscem zelul și interesul Dómnelor Lucreția Matei, vĕd. E. Theodorescu, Ana Carte, M. Vasilovicĭ, Maria Tóder, E. Trailescu, I. Maniu și a D-șórei învĕțătóre P. Regep, carĭ mult s'au ostenit întru vinderea biletelor și întru adunarea de oferte în scopul ce-l urmărim.

Succesul întreprinderei nóstre, ce dela an. 1893 încóce, an de an am realisat'o, îl ilustréză din destul faptul, că an de an am putut provedé cu vestminte complete câte 20—22 elevĭ dela școlele nóstre; ér prisosul l-am depus în suma de 3000 coróne, la institutul „Timișiana".

Timișóra, 24 Decemvrie n. 1901.

Pentru comitetul arangiator:

Maria Dr. Putici mp., presidentă. *Maria Gherdan mp.*, cassieră.

Producțiunĭ și petrecerĭ.

Societatea de lectură „Inocențiu Micu Clain" a teologilor din Blașiŭ va ține o serată literală-musicală în memoria fericitului ei patron Ioan Inocențiu Micu Clain Duminecă la *26 Ianuarie 1902* în sala de gimnastică, începutul precis la 5 óre sara. Prețul de intrare: de persónă 60 banĭ. Venitul e destinat pentru un scop național—bisericesc. Suprasolvirile sĕ primesc cu mulțămită.

Program: 1. Cuvênt de deschidere: rostit de președ. soc. *I. S. Frățilă*. 2. C. G. Porumbescu: „Marșul Economilor" cor bărbătesc. 3. Oct. Popa: „Secta pocăiților" disertație. 4. I. Vidu — A. Popovicĭ: „Rĕsunetul Ardélului" cor bărb. 5. G. Coșbuc: „Pașa Hassan" declamare de *Nic. Ticaciu.* 6. Verdi: „Il trovatore" violină salo de *A. Popovicĭ.* acompaniat la pian de prof. *Iacob Mureșianu.* 7. E. P. Pĕcurar: „Cuvênt festiv". 8. I. Vorobchievicĭ: „Ciasul rĕu" baladă de Alexandri, cor bărbătesc. 9. Șt. V. Velțian: „Pribeag" poesie orig. 10. *** „Monolog", predat de *I. Tătar.* 11. F. Wagner: „Pajura duplă" marș, cor bărbătesc. 12. Cuvênt de închidere: rostit de președ. soc.

— *Corpul didactic dele școla fund. elem. de băețĭ și fetițe din Năsĕud aranjéză* Sâmbătă în 1 *Februarie* a. c. în sala de gimnastică dela gimnasiu, petrecere cu joc pentru copii, care se va începe cu piesa teatrală: „In împĕrăția Adevĕrului" comedie într'un act de... predată de 15 eleve ale școlei nóstre de fetițe. Inceputul precis la 5 óre séra. Prețul intrării de pers. 1 cor. pentru copii și studențĭ 40 fil. Venitul curat al petrecerei este destinat pentru ajutorarea copiilor sĕracĭ dela acéstă școlă, cu vestminte, cărțĭ, recuisite de scris, material pentru lucrul demână etc. Suprasolvirĭ, eventuale oferte marinimóse sĕ primesc cu mulțămită și se vor chita în publicitate Observare: În decursul petrecerei se vor sorta obiectele pentru tombolă.

Literatură.

„Statistica Românilor din Transilvania în anul 1750" făcută de vicariul episcopesc Petru Aron și publicată de *Dr. Augustin Bunea*, canonic metropolitan din Blașiŭ. Sibiiu, imprimeria tipografiei arhidecesane 1901. O broșură de 56 pagine, care cuprinde detailuri interesante asupra numĕrului populațiunei române din 1887, de comune (aprope 540.000 de locuitori). Broșura costă 1 cor. 10 b. și se póte procura la autor în Blașiŭ.

„Schlachten und Kämpfe bei Kronstadt" (Bătălii și lupte lângă Brașov) conferință ținută la 29 Ianuarie 1901 la cercul militar sciințific din Brașov de către d-l colonel *Franz Rieger* comandant al reg. de inf. nr. 50.

O broșură de 44 paginĭ cu 2 tabele. Autorul este cunoscutul conferențiar și scriitor militar, care a ținut mai erii trecuțĭ conferința asupra baronului Ursu de Marginea apărută și în traducere românéscă.

ULTIME SCIRI.

Petersburg, 23 Ianuarie. Diarul „Bersewija Vjedomosti" publică un articol de mare importanță relativ la apropierea între Rusia și Austro-Ungaria în cestiunea politicei comerciale, ale cărei interese sunt identice față cu tariful vamal german.

Londra, 22 Ianuarie. Diarul „Daily Express" susține, că rĕsboiul din Africa de sud se apropie de sfîrșitul sĕu.

Proprietar: ***Dr. Aurel Mureșianu.***
Redactor responsabil: ***Traian H. Pop.***

Convocare.

„SPERANŢA“, reuniune de împrumut şi păstrare, va ţiné a

XVII-a adunare generală ordinară,

în Borgo-Prund *la 23 Februarie 1902 la 3 óre p. m.*

Obiectele:

1) Censurarea raţiunilor, statorirea bilanţului, şi împărţirea dividendelor.
2) Propunerile direcţiunei şi ale consiliului de inspecţiune.
3) Propunerile membrilor.

Pentru casul, când la acest termin nu s'ar aduna membri de-ajuns în înţelesul statutelor, tot prin acest anunţ se convócă a doua adunare generale pe *6 Martie 1902* la 4 óre p. m.

Borgo-Prund în 22 Ianuarie 1902.

Dr. N. Hăngănuţ,
direct. reuniunei.

Convocare.

Domnii acţionarî ai „Societăţii de împrumut şi păstrare din Feldru“ sunt invitaţî a participa la

adunarea generală ordinară,

care *se va ţiné la 23 Faur 1902 la 2 óre p. m.*

Obiectele adunării:

1) Raportul direcţiunei pe anul de gestiune 1901.
2) Raportul comitetului de supraveghiare.
3) Aprobarea bilanţului pe 1901 şi fixarea dividendei.
4) Alegerea a doi membrii ordinarî şi un suplent în comitetul de supraveghiare.
5) Alegerea membrilor în comisiunea censurătóre.
6) Rugarea lui Toader Scridon pentru votarea unei remuneraţiunî ca chiria localului societăţei.
7) Alte propunerî.

Feldru, la 15 Ianuarie 1902.

Petru Neamţiu,
director.

Contul profit şi perdere.

DEBIT. CREDIT.

DEBIT	Cor. fil.	CREDIT	Cor. fil.
Interese	739.82	Interese după deposite	150 85
Provisiune	370.—	Interese după cap fund.	351.54
Interese de întârdiare	44.94	Salare	180.55
		Darea reg.	106.13
		Cărţi şi tipăr.	21.10
		Fondul de res.	105.57
		Div pro 1901	228 —
		Diverse spese	11.32
	1154.76		1154.76

Bilanţul pro 1901.

ACTIVA. PASIVA.

ACTIVA	Cor. fil.	PASIVA	Cor. fil
Cassa	412.93	Capit. fund.	6313.10
Capit. eloc.	9805.22	Deposite	2816 72
		Fond. de res.	1086.33
	10218.15		10218 15

Feldru, la 21 Decemvrie 1902.

Petru Neamţu, m. p.,
director.

Toader Uiuiu m. p. *Toader Scridon* m. p.
controlor. cassar.

S'a esaminat şi aflat corect şi în consonanţă cu cărţile principale şi ausiliare.

Feldru, la 10 Ianuarie 1902.

Gregoriu Ianciu m. p., *Roman Girigan* m. p., *Ioan L. Scridon* m. p.

„CORDIANA“, institut de credit şi de economiî, societ. pe acţiî în Fofeldea (Foventea).

Domniî acţionarî ai institutului de credit şi de economiî „CORDIANA“, societate pe acţiî se învită conform §§-lor 19 şi 20 ai statutelor societăţei la a

IV-a adunare generală ordinară,

care se va ţiné in Fofeldea (localul institutului) **Dumineca în 23 Februarie st. n. 1902 după amédi la 1 óră.**

Obiectele:

1. Raportul anual al Direcţiunei, bilanţul anului de gestiune 1901 şi raportul comitetului de supraveghiare.
2. Distribuirea profitului realisat conform bilanţului.
3. Alegerea comitetului de supraveghiare pe un period de 3 anî.
4. Ficsarea marcelor de presenţă pentru membriî din Direcţiune.

Domniî acţionarî, carî în sensul §§-lor 22, 23 şi 24 din statutele societăţei voiesc sě participe la adunare în persónă, séu prin plenipotenţiaţî, sunt rugaţî a-şî depune acţiile şi eventual dovedile de plenipotenţă, cel mult pănă Vinerî în 21 Februarie n. a. c. la 6 óre p. m. la cassa institutului în Fofeldea séu la institutul de credit şi de economiî „Albina“ în Sibiiu.

Fofeldea, în 19 Ianuarie 1902. Direcţiunea.

Contul Bilanţului. — Mérleg Számla.

ACTIVE:	Coróne	f.	PASIVE:	Coróne	f.
Cassa — Készpénz	1,825	90	Capital — Részvénytőke	60,000	—
Cambiî de bancă — Bank váltók	248,998	—	Depunerî spre fructificare — Betétek	61,988	13
Imprumut. hipot. — Jelzálogos kölcsönök	16,997	—	Fond de reservă — Tartalék alap	3.576	68
Mobiliar — Felszerelés Kor. 786·30 f. 10% amortis. — 10% leirás „ 78 63 „	707	67	Reescompt — Visszleszámitolás	115.947	—
Edificiul institutului — Intézeti ház	9,000	—	Creditorî — Hitelezők	23.339	26
			Dividende neridicate — Fel nem vett osztalék	16	—
			Interese transitóre — Átmeneti kamat	5,122	50
			Profit curat — Tiszta nyereség	7,539	—
	277,528	57		277,528	57

Contul de profit şi perderî. — Veszteség és nyereség számla.

DEBIT:	Coróne	f.	CREDIT:	Coróne	f.
Interese — Kamatok:			Interese — Kamatok:		
de cont-curent — folyó-számla után	948	54	de escompt — leszámitolt váltok után	15,949	06
fond. de reservă — tartalék alap részére	170	32	de împrumuturî hipotecare — Jelzálog kölcsönök után	1,514	70
de depunerî — betétek után	3,086	98			
Contribuţie directă — Egyenes adó	1,162	64			
10% după int. de depunerî — 10% betéti kamatok után	308	70			
Spese (porto, chirie, diverse) — Költségek (postadij, bázbér és különf.)	1,554	31			
Salare — Fizetések	2,496	64			
Marce de presenţă — Jelenléti dij	118	—			
Amortisare din mobiliar — Leirás a leltár számlán	78	63			
Profit curat — Tiszta nyereség	7,539	—			
	17 463	76		17.463	76

Fofeldea, 31 Decemvrie 1901.

Iosif Lissai m. p., preşedinte. **Ioan Bonea** m. p., vice-preşedinte. **D. R. Cordescu** m. p., director esecutiv. **Ioan Mărgineanu** m. p., contabil.

Dominic Raţiu m. p. **Mihail Stoica** m. p. **Aurelian Negruţ** m. p. **Ioan Precup** m. p.

Revědut şi aflat în consonanţă cu registrele principale şi ausiliare.

Fofeldea, 19 Ianuarie 1902.

Comitetul de supraveghiare:

Eliseiu Balaban m. p., preşedinte. *Toma Maniu* m. p. *Alexe Manuil* m. p. *Petru Sopa* m. p. *Toma Sava* m. p.

Propunerea

Direcţiunei referitóre la împărţirea venitului curat de Cor. 7539.— fil. conform §. 62 din statute:

1. Dividendă acţionarilor 5% la capitalul social de Cor. 60,000	Cor.	3000·—	fil.
2. Dotaţiune pentru fondul de reservă	„	1921·98	„
3. Tantiemă membrilor din Direcţiune 6%	„	272 34	„
4. Tantiemă directorului esecutiv 3%	„	136·17	„
5. Tantiemă pentru funcţionarî 4%	„	181·56	„
6. Tantiemă pentru comitetul de supraveghiare 2%	„	90 78	„
7. Pentru scopurî de binefacerî 2%	„	136·17	„
8. Se mai dau încă 3% supradividendă acţionarilor	„	1800·—	„
Suma	Cor.	7539·—	fil.

(391,1—1.) **Direcţiunea.**

Tipografia A. Mureşianu, Braşov.